

Kristýna Pichlíková, Písecké gymnázium v letech 1778-1850, diplomová práce, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2009.

Posudek oponenta

Písek se v dějinách vzdělanosti v jižních Čechách stal pojmem. Vždyť snad každý zná „jihočeské Atény“, kde vane stříbrný vítr a studenti chodí Putimskou branou. Diplomová práce Kristýny Pichlíkové nás uvádí do méně známých dějin píseckého školství. Věnuje se totiž prvním sedmi desetiletím existence tamního gymnázia. Ve své práci analyzovala archivní materiál uložený ve státním okresním archivu v Písku. Zajímaly ji především prameny evidenční povahy (matrika, katalogy, knihy cti a hanby). Využití písemnosti předurčily metodu práce diplomantky, jíž se stala prozopografie. Svá zjištění se pak pokusila na základě znalostí literatury zasadit do rámce dějin vzdělanosti a školství a regionálních dějin.

Práce má na první pohled logickou strukturu. Po úvodu, který přináší rozbor dosavadního bádání, kritiku použitých pramenů a vymezení základní literatury, následuje přehled základních dat z dějin města (v některých ohledech poněkud nadbytečný). Neústrojným se jeví být i zařazení oddílu o samotných počátcích gymnaziálního vzdělávání v Písku již do této kapitoly V další části přináší diplomantka základní údaje o dalších píseckých školách. Zde by snad byla na místě hlubší úvaha, proč se stalo právě toto město centrem vzdělanosti a co to znamenalo pro jeho sociální a kulturní dějiny.

Vlastní archivní výzkum Kristýna Pichlíková zúročila ve třetí, čtvrté a páté kapitole práce. V nich se věnuje v kontextu obecného vývoje školství dějinám píseckého gymnázia jako instituce, dále pak pokračuje výkladem o studentech a učitelích tohoto ústavu. K těmto částem se váží i přehledně zpracované tabulky v tištěné i elektronické podobě, které snad nejlépe svědčí o poctivém přístupu diplomantky ke své práci. Databáze přinášejí řadu informací o věku, sociální struktuře nebo místě narození studentů. Zjištěné údaje se pak autorka pokusila interpretovat ve vlastním textu. Zde se bohužel zčásti projevila úskalí zvolené metody a snad i nedostatek odvahy. Nejvíce je to znát v analýze sociální struktury studentů. Problematické je však v této podkapitole již samotné vymezení sledovaných

kategorií.

Výše uvedené výhrady však neznamenaají zásadní snížení hodnoty předložené práce, kterou vidím především v rovině poctivě zpracované materiálové studie, která se může stát podkladem k hlubší analýze a interpretaci. Oceňuji také poměrně kvalitní zvládnutí řemeslné stránky diplomové práce. Na škodu jsou jen občasné nepřesnosti obsahové. Až komicky vyznívá tvrzení, že František Daneš byl peruánský děkan, namísto perucký. Závažnější je však špatný překlad slova Rentmeister, což značí důchodní, nikoliv rentiér. To mělo vliv na statistické vyhodnocení sociálního původu studentů.

Přes uvedené nedostatky považuji předloženou práci za cennou a hodnotím ji proto ještě známkou výborně.

Mgr. Zdeněk Bezečný, Ph.D.

České Budějovice 9. 6. 2009